

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **I. B.** pre trestný čin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 k § 222 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. zák.) prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 17. januára 2013 v Bratislave dovolanie obvineného **I. B.** proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 22. apríla 2010, sp. zn. 2 To 31/2010 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **I. B.** **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom samosudcu Okresného súdu Bratislava III z 9. septembra 2009, sp. zn. 1T 143/2008 bol obvinený **I. B.** uznaný za vinného z pokusu trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 k § 222 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 30. decembra 2005 v čase o 19,00 hod. v Bratislave, v záhradkárskej oblasti Žabí Majer, medzi Starou Vajnorskou a Bojnickou ulicou, v drevenej záhradnej chatke nezisteného popisného čísla, poškodenej **M. S.** vyhrážal slovami „ja ťa ty kurva zabijem“, po čom zobral do ruky sekeru a opakovane ju udieral do oblasti hlavy, následne na čo sa poškodenej **M. S.** podarilo z miesta ujsť a privolať si zdravotnú pomoc, ktorým konaním poškodenej **M. S.**, podľa lekárskej správy Fakultnej nemocnice s poliklinikou Ružinov v Bratislave, spôsobil **mnohopočetné tržnozmliažené rany**

vo vlasovej časti hlavy o veľkosti 2 - 3 centimetre, dve tržné rany v oblasti čela vpravo o veľkosti 4 centimetre s dobou liečenia 7 – 10 dní.

Za to bol odsúdený podľa § 222 ods. 1, § 35 ods. 3 Tr. zák. k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradený do II. nápravno výchovnej skupiny. Zároveň podľa § 35 ods. 3 Tr. por. (správne malo byť Tr. zák.) bol zrušený vo výroku o treste trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava IV z 27. februára 2008, sp. zn. 2 T 31/2008 a rozsudok Okresného súdu Bratislava IV z 21. apríla 2009, sp. zn. 1 T 24/2009.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolania tak obvinený I. B. ako aj okresný prokurátor.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 22. apríla 2010, sp. zn. 2 To 31/2010 výrokom pod I.) podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. zák. (správne malo byť Tr. por.) zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že obvineného I. B. odsúdil podľa § 222 ods. 1, § 35 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, pričom na výkon uloženého trestu odňatia slobody ho podľa § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil do II. nápravno výchovnej skupiny. Zároveň podľa § 35 ods. 3 Tr. por. (správne malo byť Tr. zák.) zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava IV z 27. februára 2008, sp. zn. 2 T 31/2008 vo výroku o treste ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a výrokom pod II.) podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného I. B. zamietol.

Na Okresný súd Bratislava III bolo dňa 26. októbra 2012 doručené dovolanie obvineného proti vyššie uvedenému rozsudku krajského súdu. Z odôvodnenia podaného dovolania vyplýva, že obvinený I. B. namietal nesprávnu aplikáciu tzv. asperačnej zásady. Následne 3. decembra 2012 bolo na Okresný súd Bratislava III doručené dovolanie obvineného I. B. podaného prostredníctvom ustanoveného obhajcu, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por., teda že v odvolacom konaní bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu obvineného, pričom rozsudok je založený na nesprávnom právnom posúdení týkajúcom sa použitia asperačnej zásady.

Obvinený I. B. prostredníctvom svojho obhajcu vytýkal krajskému súdu, že

- o odvolaní okresného prokurátora vôbec nerozhodol;
- konanie obvineného malo byť právne posúdené ako trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na predmet použitý pri útoku, dobu trvania práceneschopnosti a vyjadrenie znalca;
- pri ukladaní trestu nebolo možné aplikovať asperačnú zásadu podľa ustanovenia § 35 ods. 3 Tr. zák., keďže skutok sa stal za účinnosti trestného zákona účinného do 1. januára 2006 a takto odsudzujúce rozhodnutia súdov I. a II. stupňa by na obvineného pôsobili retroaktívne;
- vypustením rozsudku Okresného súdu Bratislava IV z 21. apríla 2009, sp. zn. 1 T 24/2009 zo súhrnného trestu vznikol stav, že obvinenému nebude možné započítať výkon tohto trestu.

Z uvedených dôvodov obvinený I. B. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 22. apríla 2010, sp. zn. 2 To 31/2010, bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v ustanovení § 316 Tr. por., § 2 ods. 7 Tr. por. a v ustanoveniach § 8 ods. 1 k § 222 ods. 1 a § 35 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v neprospech obvineného I. B., aby postupom podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu a tiež predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 9. septembra 2009, sp. zn. 1 T 143/2008, a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal predložený spisový materiál i dovolanie obvineného I. B. a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.) a tiež v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil, že dovolanie je potrebné na neverejnom zasadnutí odmietnuť, lebo je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež dovolací súd) úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expressis verbis* vyplýva, že dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Platí tiež, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, teda ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Prvý dovolací dôvod, ktorý obvinený I. B. v dovolaní uplatnil, je dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní

a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z dikcie cit. § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom.

Tvrdenie obvineného I. B., že v odvolacom konaní bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu tým, že krajský súd opomenul rozhodnúť o odvolaní okresného prokurátora, keďže zamietol len odvolanie obvineného, sa nezakladá na pravde. Z vyššie uvedeného rozsudku krajského súdu totiž bezpochyby vyplýva, že tento bol zrušený vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu práve na podklade odvolania okresného prokurátora, keďže v tejto časti bolo jeho odvolanie dôvodné, pričom následne ako nedôvodné bolo zamietnuté len odvolanie obvineného I. B., teda krajský súd rozhodol v posudzovanej veci o oboch odvolaniach. Vzhľadom k tomu dovolací súd dospel k záveru, že obvineným I. B. uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nebol naplnený.

Rovnako je tomu tak aj v prípade obvineným I. B. uplatneného druhého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.**

Pokiaľ ide o dovolací dôvod vymedzený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., je nutné uviesť, že toto ustanovenie je možné aplikovať, pokiaľ rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu **je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením**, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. Vyplýva to z ustanovenia

§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., z ktorého je evidentné, že **dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.**

Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa. Samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, bez toho aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Tento mimoriadny opravný prostriedok nie je určený na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa a neslúži ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Právnym posúdením skutku (právnou kvalifikáciou skutku) sa v trestnom konaní rozumie činnosť súdu, pri ktorej súd zistený skutkový stav podraduje (subsumuje) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. preto možno právne relevantne namietat' len to, že skutok, ako bol v pôvodnom konaní súdmi zistený, bol nesprávne právne kvalifikovaný ako trestný čin, hoci o trestný čin nejde alebo ide o iný trestný čin než ten, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Popri týchto právnych chybách, ktoré sa týkajú právneho posúdenia skutku, možno tiež vytýkať iné nesprávne hmotnoprávne posúdenie, čím sa rozumie nesprávne zhodnotenie otázky nespočívajúcej priamo v právnej kvalifikácii skutku, ale v právnom posúdení inej skutkovej okolnosti majúcej význam z hľadiska hmotného práva.

Obvinený I. B. v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. namietal nesprávne skutkové závery okresného a krajského súdu, pokiaľ ho tieto na základe vykonaných dôkazov uznali za vinného z pokusu trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 k § 222 ods. 1 Tr. zák.

S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že nesprávne zistený skutkový stav, resp. nesprávne jeho vyhodnotenie obsahovo nenapĺňa obvineným I. B. uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., inak povedané, s touto námietkou obvinený I. B. stojí celkom zjavne mimo uvedeného dovolacieho dôvodu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Najvyšší súd Slovenskej republiky pre úplnosť konštatuje, že právna kvalifikácia skutku ako pokusu trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 k § 222 ods. 1 Tr. zák. zodpovedá stavu veci a zákonu.

K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj pokiaľ ide o odvolacie námietky obvineného I. B. týkajúce sa uplatnenia tzv. asperačnej zásady. V posudzovanej veci boli splnené všetky zákonné podmienky pre použitie tejto zásady, keďže obvinený spáchal dvomi skutkami dva úmyselné trestné činy, pričom v tomto smere bolo potrebné len z časového hľadiska posúdiť, či neskôr prijatý trestný zákon bol pre obvineného priaznivejší. Vychádzajúc z podmienok asperačnej zásady a trestných sadzieb pre trestný čin ublíženia na zdraví (§ 222 ods. 1, resp. 155 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a od 1. januára 2006) správne postupovali súdy, pokiaľ obvinenému I. B. uložili súhrnný trest postupom podľa § 35 ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, ktorý bol pre obvineného I. B. priaznivejší, a to podľa zákonného ustanovenia vzťahujúceho sa na trestný čin z nich najprísnejšie trestný za použitia pravidla o zvýšení hornej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu a uložení trestu v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody. Uvedený postup nie je retroaktívny, ale len postihuje u páchatel'a zbiehajúce sa trestné činy jedným rozsudkom za situácie, že za jeden z nich už bol vyhlásený súdom prvého stupňa odsudzujúci rozsudok. Rovnako postupoval krajský súd v súlade so zákonom, pokiaľ zároveň zrušil výrok o treste len vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava IV z 27. februára 2008, sp. zn. 2 T 31/2008, pretože v prípade odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV z 21. apríla 2009, sp. zn. 1 T 24/2009, už išlo o recidívu.

Na základe vyššie uvedených úvah a právnych záverov dospel dovolací súd k záveru, že v trestnej veci obvineného I. B. dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr.

por. evidentne naplnené neboli, preto s použitím § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného I. B. na neverejnom zasadnutí uznesením odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. januára 2013

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová